עיתון זה משהו אחר

„קובי, בחייך, הפעם ליכלכת!" מודיעים לי כל מיני מכרים, אחרי שמתפרסם קטע שלי עם מילים „גסות."

„מה קרה?" אני מיתמם.

„המילים האלו," הם אומרים לי, „חמילים הגסות!"

אני כבר באמת מתפלא, עושה פרצוף תמה 27, קול גבוה 12 א', ושואל:

„אתה?!"

או, לפעמים, „את?!"

„הרי את/ה מדבר/ת ככה כל הזמן?!"

„בחיים — כן," עונים היא—הוא, „אבל בעיתון זה משהו אחר. זה דפוס. זה רואים את זה. זה כתוב. זה מודפס. זה שחור. זה אותיות. זה על לבן. זה אפשר לקרוא עוד פעם ועוד פעם. זה..."

ויש גם אנשים יותר רציונאליים (קרוי: קרוי!), שבפיהם הטיעון הבא:

„בסדר," הם אומרים, „אנחנו באמת מדברים ככה, אבל יש לנו ילדים. ילדים יש לנו. והם יקראו את זה!"

אז יכול להיות שמעכשיו, במקום לכתוב כל מיני מילים גסות שמרגיזות כל מיני אנשים עדינים, אני אשתמש במילים עדינות שבהם משתמשים האנשים העדינים בשיחה עם הילדים העדינים-הימים-החמורדים-הטהורים שלהם. משהו כמו:

„אויש, קוצינו, רואים לך את הבולבול!"

או „קוקול'ה, אל תשחקי עם המומולהל'ה שלך, הא! ותלכי לישון, הא, זיסלה!"

ואחרי שהיא הולכת לישון, המומוקוקולהל'ה שלהם, הם יושבים בסלון ומספרים שהנה יש בעולם עיתונים שבהם רואים גברים עירומים, אלא שבארץ, הפוריטאנים האלו, הצבועים האלו, מכסים להם בצבע שחור את ה...

נכון, את הבולבול.

מכניקה

אם תרצו אי-פעם לכתוב משהו מבלי שיש לכם מה, ובכל זאת תרצו להיראות חכמים, נסו את המירשם הבא:

טלו מישפט או פיתגם או אימרה ידועים, והתחילו להוריד מהם מילים מכיוון מסויים (ההתחלה או הסוף), עד שתישאר המילה האחרונה. בדוק ומנוסה.

קחו, למשל, את אימרתו של הרצל: „אם תרצו, אין זו אגדה."

מכיוון הסוף:

אם תרצו אין זו אגדה.
אם תרצו אין זו.
אם תרצו אין.
אם תרצו.
אם.

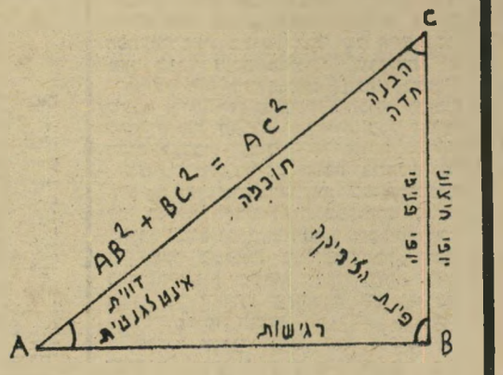

או בכיוון חפוך, מהחתחלה:

אם תרצו אין זו אגדה.
תרצו אין זו אגדה.
אין זו אגדה.
זו אגדה.
אגדה.

ועכשיו, שיבוא מישהו ויגיד שאני לא חכם. ורגיש. ומבין. ויפה. ולירי. ו...פעחססססססס.

משהו טוב (אוטוריהבילי טציה)

הקטע חבא, כל-כולו בא להוכיח קבל עם ועולם שאני לא-כל-כך רע ונורא כמו שאני נראה/נקרא/נשמע, ושיש לי גם כמה דברים טובים בראש. וכך מתחילה האגדה:

לפני למעלה משנה, ביושבי מעברת השני של התעלה (אתם רואים?), קראתי ב„דבר השבוע" (כן, כן — אני) מאמר של יורם קניוק (סליחה!) על סופר אמריקאי אחד משוגע, שמותב ספרים יפים ושהוא (קניוק) תירגם ספר אחד שלו לעברית.

כשהגעתי לחופשה הספקתי כבר לשכוח את שם הסופר ו/או את שם הספר שתורגם. זכרתי רק ששמו מתחיל בק., ושיש לו שם משפחה ארוך, משהו כמו יורגנס, אבל הרבה יותר מסובך.

וכך הסתובבתי כמו אידיוט בחנויות הספרים וחיפשתי ספר בעברית, שתירגם יורם קניוק ושכתב אמריקאי בשם ק. יורגנס, או משהו כזה.

לא מצאתי.

אחרי כמה חודשים אני פיתאום קורא שבתל-אביב מציגים סרט בשם „בית מיטבחיים 5" על-פי סיפור של אחד Kurt Vonnegut Jr. הא, אמרתי לעצמי, זהו. זה האיש.

רצתי מהר תל-אביבה, לפני שהסרט ייעלם, ובאמת היה סרט טוב. אם כך, הוספתי ואמרתי לעצמי, אז הספר בטח ובטח טוב.

לקחתי אוויר, התגברתי על מחסום פחד-האנגלית שלי וקניתי ספר אחד. וכך מצאתי את עצמי במשך חודש בערך ב„טריפ וונגאט" — אוכל וונגאט, קורא וונגאט, מטיף וונגאט, שותה וונגאט, מתווכח וונגאט, הכל וונגאט.

אני כמעט בטוח שעכשיו אני צריך להסביר לקהל קוראי (הנאמן, כמובן) מה, לעזאזל, אני כל כך אוהב בוונגאט הזה.

אז אני מנסה לחשוב ולא מוצא מה להגיד ומה לא להגיד — לספר על האיש? לכתוב על תפיסת העולם שלו במצב של שקיעת העולם המערבי אל מול טרור גואה וסחטנות הנפט? לתת ציונים לו ו/או לספריו? לתמצת את הספרים בנוסח יומן הקריאה של כתה ח'1 — לא יודע.

בואו נגיד שאם אתם סומכים על הטעם שלי, אז אני סומך עליכם שתגלו את כל זה בעצמכם. אני בטוח שאתם לא צריכים אותי בשביל זה.

מה שאני כן אגיד הוא שבכלל אין מה לפחד מהאנגלית, שהיא קלה ופשוטה; ושאני חייתי מציע להתחיל בספרים הבאים (סליחה על קטעי החסבר האינפנטילים).

1. Cat's Cradle (בתרגום מילולי — „עריסת ח-חתול". בתרגום משמעותי — „סבתא סורגת") — ספר קצר (למפחדים מן האנגלית) ומצחיק על בניו של אחד מממציאי פצצת האטום, המתגלגלים לרפובליקה זעירה באמריקה הדרומית, המשמשת ראי לעולמנו. (סליחה!)

דיוקן של ומאת וונגאט

2. Slaughter House Five („בית מטבחיים 5") — סיפורו האוטוביוגראפי של וונגאט על חייל אמריקאי שנישבה במלחמת העולם השניה ונקלע לדרזדן, העיר שהופצצה בידי בנות-חברית (הפצצה בה נהרגו 135,000 איש). גיבור הספר יודע מראש את כל אשר יתרחש כי כל רגע, בכל זמן, היה תמיד, ישנו תמיד ויהיה תמיד. ספר שהצליח לעשות לי שוקים חשמליים קטנים תוך קריאתו.

3. The Sirens of Titan („חסירנות של טיטאן") — סיפור מדע-בידיוני שבו מסביר וונגאט „לשם מה אנו חיים".

4. Breakfast of Champions („ארוחת-בוקר של אלופים") — ספרו האחרון, אותו כתב כמתנה עצמית ליום הולדתו ח-50.

ומי שיתחשק לו עוד אחר-כך — אני בטוח שימצא בעצמו.

נוזיה ונראה

אני הייתי מת שבחוברת הזכרון שיוציאו עלי ייכתב המשפט חבא:

„גם כשקברו אותו שמר על קור-רוח ו-חוש-חומור."

האיש שלי בעם

בהתחלה-בהתחלה, כשרק התחלתי לכתוב את תשפוכתי והגיגי, אמר לי העורך-תורן שאני מוכשר ושלמרות שהוא לא הסכים איתי חרי שיש במה שאני כותב משום ביטוי לזרמים מסויימים בעם ופירסם.

ואני המשכתי לכתוב על כל מיני דברים מצחיקים/מרגיזים/כואבים והעורך-תורן פירסם.

אחר-כך בא עורך-תורן אחר והציע לי לכתוב עוד וחרבה.

אז התחלתי לחפש בכל מיני מקומות מה מצחיק/כואב/מרגיז אותי והעורך-תורן פירסם. התקדמתי.

המשכתי להתקדם והציעו לי עוד כל מיני מקומות לכתוב בהם. בשלב זה כבר נחייתי מתורגל לגמרי במה מרגיז/כואב/מצחיק וכבר לא הייתי צריך לחפש. התקדמתי עוד יותר.

עכשיו כל כך התקדמתי שאין לי זמן לקרוא עיתונים, אין לי זמן לדבר עם אנשים, אין לי זמן לכלום — כי אני כל הזמן כותב על מה מצחיק/מרגיז/כואב.

בקרוב אני אתקדם עוד יותר ונם יחיה לי כסף לאיזה מכונית קטנה ואני גם לא אצטרך לנסוע באוטובוס ולפגוש שם אנשים.

ואחר-כך וילה וטלפון ושולחן פינג-פונג וספינת טיולים.

ואז אני אתקדם הכי הרבה — אני אשכור לי איש, במשכורת טובה כמובן, שיסתובב בעם וידווח לי מה מרגיז/מצחיק/כואב ואני רק אחדד את עפרוני המושחז, אתפוס נקודת מישען ואריס את העולם.

ראו הוזהרתם!

זה יהיה יום אחרון

אני לא יודע מתי זה יבוא, אבל אני כבר יודע איך זה ייראה —

היום האחרון של חמדינה.

ואני רוצה להיות בו.

אני אסע לתל-אביב, שאותה יכבשו אחרונה, ואעלה למירפסת המשקיפה על רחוב של חנויות ועסקים, משהו כמו אלנבי או בן-יהודה.

ברחוב ירוצו רבבות ואלפי אנשים, ויבזזו.

אנשים ירוצו עם תכשיטים ושרשרות-זהב וכלי-כסף ומיקסרים וטלוויזיות ומכונות-כביסה ומערכות-סטריאו ואביזרים-למכוניות וחכל.

ואני אשב לי על המרפסת, אסתכל עליהם ואצחק.

ואצחק.

ואצחק.

עד שאחטוף כדור ישר במצח.

ואז יחיה שקט.

0316028
קובי גיב